

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Kód: YFI024

Názov: H. Arendtová o modernite a totalitarizme

Zabezpečuje: Katedra filozofie

Druh vzdelávacej činnosti: Prednáška, Seminár

Rozsah vzdelávacej činnosti (v hodinách):

Týždenný: 1/1

Za obdobie štúdia: ZS 23,23

Počet kreditov: 3

Odporúčaný
semester: ZS

Stupeň štúdia:

Metóda vzdelávacej činnosti:

Odporúčaný
semester

Študijný program

1.rok ZS

Filozofia (YFILO-Mgr-D)
Filozofia (YFILO-Mgr-E)
Politológia (YPOLI-Mgr D)

2.rok ZS

Filozofia (YFILO-Mgr-D)
Filozofia (YFILO-Mgr-E)
Politológia (YPOLI-Mgr D)

3.rok ZS

Filozofia (YFILO-Mgr-E)

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Ukončenie skúškou

Priebežné hodnotenie: Študent sa počas semestra aktívne zapája do diskusií na seminároch, reaguje na otázky, rieši predkladané problémy. Za aktívnu účasť môže získať 20 bodov zohľadnených v celkovom hodnotení. Podmienkou absolvovania predmetu je aj samoštúdium, ktoré zahŕňa: štúdium odporúčanej literatúry a materiálov, skupinové diskusie a osobné zdokonaľovanie zručností myslieť kriticky.

Záverečné hodnotenie: ústna skúška

Ukončené: Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 93 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 86 bodov, na hodnotenie C najmenej 79 bodov, na hodnotenie D najmenej 72 bodov, na hodnotenie E najmenej 65 bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý za niektorú časť hodnotenia získa 0 bodov.

Predmet bude ukončený ústnou skúškou, kde študent odpovedá na vybranú alebo danú otázku z prednášaných a diskutovaných tém s maximálnym hodnotením 80 bodov podľa podmienok vyučujúceho. 20 bodov sa mu pripíše za aktívnu účasť počas semestra. Celkovo môže získať maximálny počet 100 bodov.

Výsledky vzdelávania:

Orientovať sa v myslení Hannah Arendtovej a témach, ktoré kriticky reflektovala, ako napr. totalitarizmus, problém pozitívnej a negatívnej slobody a ich hraníc, konštitúcie politickej moci, republikanizmu.

Študent je po absolvovaní predmetu schopný:

- vyhodnocovať súčasné problémy s využitím perspektív Arendtovej myslenia
- vidieť význam politického a spoločenského angažovania sa, ako aj jeho riziká
- rozpoznávať rysy nebezpečných politických ideológií
- viesť diskusiu kompetentne, nereaktívne a na základe argumentov
- využívať rozsah svojich znalostí v komunikačnej praxi
- aplikovať pojmy a stanoviská na súčasné politické a spoločenské problémy
- rozlišovať a porovnať terminologické a ideové obsahy v ústredných pojmoch politického uvažovania
- aplikovať problémové okruhy politického myslenia na utváranie vlastnej osobnosti, integrity a morálky

Stručná osnova predmetu:

Predstavenie života Hannah Arendtovej a tematického vývoja jej diela

Fenomén totalitarizmu – jeho predpoklady a charakteristika

Vita activa: charakteristika základných ľudských aktivít práce, zhotovovania, konania a myslenia, ich fenomenality a regiónov zmyslu

Charakter politického priestoru ako miesta „medzi“ (in-between): rozlíšenie medzi súkromným a verejným, ukazovanie sa sebe a druhým

Apórie konania a úloha sľubu a odpustenia v (re)konštitúcii politického priestoru

Moc, násilie a autorita

Spoločenstvo a spoločnosť: Arendtovej reakcia na staré rozlíšenie Gemeinschaft a Gesellschaft

Konflikt medzi filozofiou a politikou – Sokrates ako udalosť dejín

Dejiny a revolúcia: Arendtovej kritika deterministického konceptu revolúcie

Radikálne a banálne zlo: úloha myslenia a svedomia v temných časoch

Odporúčaná literatúra:

ARENDOVÁ, H.: Původ totalitarismu I-III. Praha: Oikymenh 2013.

ARENDOVÁ, H.: Vita activa. Praha: Oikymenh 2007.

ARENDOVÁ, H.: Eichmann v Jeruzaleme. Správa o banalite zla. Bratislava: Premedia 2016.

ARENDOVÁ, H.: Mezi minulostí a budoucností. Praha: Oikymenh 2019.

ARENDOVÁ, H.: Život ducha I. Myšlení. Praha: Oikymenh 2020.

ARENDOVÁ, H.: O revoluci. Praha: Oikymenh 2012.

ARENDTOVÁ, H.: O násilí. Praha: Oikoymenth 2011.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský, anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 19

A	B	C	D	E	FX
53%	5%	11%	11%	16%	5%

Vyučujúci:

Mgr. Mgr. Michal Zvarík, PhD., prednášajúci, skúšajúci, vedúci semináru

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2026

Schválil: prof. Mgr. Peter Šajda, PhD.